

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG CHO THANH NIÊN VÀ VẬN DỤNG TRONG GIÁO DỤC THANH NIÊN HIỆN NAY

THS. NGUYỄN THỊ HƯƠNG - TRẦN VÕ ĐÔNG GIANG

Khoa Lý luận Mác - Lênin, Trường Sĩ quan Lục Quân 2

Chủ tịch Hồ Chí Minh là lãnh tụ muôn vàn kính yêu của dân tộc Việt Nam. Cả cuộc đời và sự nghiệp của Người là một tấm gương mẫu mực về đạo đức cách mạng cho các thế hệ người Việt Nam học tập và noi theo. Quan tâm giáo dục đạo đức cách mạng cho thế hệ trẻ, xây dựng lớp thanh niên Việt Nam “vừa hồng, vừa chuyên” là một nội dung quan trọng trong tư tưởng của Người về chăm lo, bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau. Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng: tương lai của dân tộc, tiền đồ của Tổ quốc và sự thành công của cách mạng phần lớn phụ thuộc vào lực lượng thanh niên. Người chỉ rõ: “Non sông Việt Nam có trở nên tươi đẹp hay không, dân tộc Việt Nam có bước tới đài vinh quang để sánh vai với các cường quốc năm châu được hay không, chính là nhờ một phần lớn ở công học tập của các cháu”⁽¹⁾.

Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục đạo đức cách mạng cho thanh niên

Trong các nội dung bồi dưỡng, giáo dục thế hệ cách mạng cho đời sau, Hồ Chí Minh rất coi trọng giáo dục đạo đức cách mạng. Người cho rằng, đạo đức là cái gốc, cái nền tảng của thế hệ trẻ, trên cơ sở có đạo đức cách mạng thì trí tuệ và tài năng mới được phát huy một cách đầy đủ nhất. Năm 1964, Người nói: “dạy cũng như học phải biết chú trọng cả tài lẫn đức. Đức là đạo đức cách mạng. Đó là cái gốc, rất là quan trọng”⁽²⁾. Người cho rằng: “Cũng như sông có nguồn mới có nước, không có nguồn thì sông cạn. Cây phải có gốc, không có gốc thì cây héo. Người cách mạng phải có đạo đức, không có đạo đức thì dù tài giỏi mấy cũng không lãnh đạo được nhân dân”⁽³⁾.

Có đạo đức cách mạng khi gặp khó khăn, gian khổ thế hệ trẻ không lùi bước, vẫn trung thành với sự nghiệp của Đảng, có đức tính giản dị, khiêm tốn,

không kèn cựa, không quan liêu, kiêu ngạo, hủ hoá. Những phẩm chất ấy cần được chú trọng giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện cho thế hệ trẻ trong mọi giai đoạn cách mạng để họ thực hiện tốt nhiệm vụ xây dựng chủ nghĩa xã hội, Hồ Chí Minh khẳng định: “Muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội phải có con người thấm nhuần đạo đức xã hội chủ nghĩa”⁽⁴⁾.

Để giáo dục đạo đức cách mạng cho thanh niên, trước lúc đi xa Người còn căn dặn: “...Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người kế thừa xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa “hồng” vừa “chuyên”. Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết”⁽⁵⁾.

Nội dung giáo dục đạo đức cách mạng đối với thế hệ trẻ được Hồ Chí Minh đề cập một cách toàn diện, sâu sắc, phản ánh rõ mối quan hệ giữa thế hệ trẻ với Đảng, với Tổ quốc và nhân dân.

Thứ nhất, giáo dục lòng trung thành với Tổ quốc, với Đảng và hiếu với nhân dân.

Người nói: “Thanh niên phải luôn luôn rèn luyện đạo đức cách mạng”. Đạo đức cách mạng có thể tóm tắt trong mấy điểm:

- Trung thành: trọn đời trung thành với sự nghiệp cách mạng, với Tổ quốc, với Đảng, với giai cấp.

- Dũng cảm: Không sợ khổ, không sợ khó, thực hiện: “đâu cần thanh niên có, việc gì khó có thanh niên làm”, “gian khổ thì đi trước, hưởng thụ sau mọi người”.

- Khiêm tốn: Không nên tự cho mình là tài giỏi, không khoe công, không tự phụ”⁽⁶⁾.

Suy rộng ra, tư tưởng nhất quán xuyên suốt của Người là Tổ quốc luôn gắn liền với nhân dân, yêu nước hay trung thành với Tổ quốc là làm sao cho dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng và văn minh.

Thứ hai, giáo dục đạo đức cách mạng cho thanh niên phải giáo dục những phẩm chất cao quý như: cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; những tác phong đẹp đẽ như khiêm tốn, giản dị; tích cực, siêng năng, làm hết sức mình, gan dạ, táo bạo và sáng tạo; giáo dục đức tính trung thực, thật thà, dũng cảm trong việc công cũng như việc tư. Trong buổi lễ khai giảng Trường đại học Nhân dân Việt Nam, ngày 19 tháng 01 năm 1955, Người nói: “Thanh niên cần phải chống tâm lý tự tư, tự lợi, chỉ lo lợi ích riêng và sinh hoạt riêng của mình. Chống tâm lý ham sung sướng và tránh khó nhọc. Chống thói xem khinh lao động, nhất là lao động chân tay. Chống lười biếng, xa xỉ. Chống cách sinh hoạt ủy mị. Chống kiêu ngạo, giả dối, khoe khoang⁽⁷⁾, vì đó là những thói xấu kìm hãm chí tiến thủ của thanh niên. Người còn căn dặn thanh niên phải: “Luôn luôn trau dồi đạo đức cách mạng, khiêm tốn và giản dị. Chống kiêu căng tự mãn. Chống lãng phí, xa hoa. Thực hành phê bình và phê bình nghiêm chỉnh để giúp nhau cùng tiến bộ⁽⁸⁾”.

Thứ ba, phải giáo dục thanh niên có nhận thức đúng và tin tưởng sâu sắc vào sự lãnh đạo của Đảng, lực lượng và trí tuệ của tập thể, của nhân dân. Nếu không có sự lãnh đạo của Đảng, sự chăm lo của tập thể và của nhân dân thì thanh niên không thể trưởng thành được. Hồ Chí Minh nói: “Đạo đức cách mạng là hoà mình với quần chúng thành một khối, tin quần chúng, hiểu quần chúng, lắng nghe ý kiến của quần chúng⁽⁹⁾”. Phải giáo dục thanh niên có tình thương và trách nhiệm với mọi người, chống chủ nghĩa cá nhân. Tại Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ III, Đoàn thanh niên Lao động Việt Nam, Người chỉ rõ: “Chủ nghĩa cá nhân là việc gì cũng chỉ lo cho lợi ích riêng của mình, không quan tâm đến lợi ích chung của tập thể, miễn là mình béo, mặc thiên hạ gầy. Nó là mẹ đẻ ra mọi tính hư tật xấu như: lười biếng, suy bì, kiêu căng, kèn cựa, nhút nhát, lãng phí, tham ô. Nó là kẻ thù hung ác của đạo đức cách mạng, của chủ nghĩa xã hội⁽¹⁰⁾”.

Thứ tư, cùng với việc chỉ ra nội dung giáo dục cách mạng cho thanh niên, Hồ Chí Minh còn chỉ ra phương pháp giáo dục đạo đức cách mạng cho thanh niên. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, phải nói những điều dễ hiểu, không nên nói những điều cao xa, chung chung về đạo đức và cũng không đồng ý cách giáo dục đóng khung trong sự tu tâm, dưỡng tính để tìm thấy sự yên ổn, thanh khiết của cá nhân. Người nói: “Nếu các cháu tốt nghiệp rồi việc trước tiên lại chỉ lo sao cho mình có quần áo đẹp, có căn nhà riêng sang trọng làm tổ ấm, thì công tác giáo dục của các chú không thể coi là có kết quả tốt được⁽¹¹⁾”. Đạo đức cách mạng phải được thể hiện bằng hành động cách mạng, chỉ có hành động cách mạng cho dân, cho nước, thanh niên mới thể hiện giá trị đạo đức của mình. Người nói: “Người có đạo đức là người biết rèn luyện tài năng và

không được phép ngồi yên bên cạnh dòng thác lịch sử đang cuốn cuộn chảy xiết, như ẩn sĩ ngồi trong tháp ngà⁽¹²⁾”. Trong quá trình giáo dục Người còn chỉ rõ: “Nhà trường, đoàn thể và gia đình hàng ngày phải biết phòng ngừa và đẩy lùi những cái không tốt đó cho các cháu. Phải thấy phần đông các cháu là tốt, cần lấy ngay gương tốt đó của các cháu và những gương người tốt việc tốt trong nhân dân để giáo dục các cháu, không nên nói lý luận suông⁽¹³⁾”. Người phê phán phương pháp giáo dục nhồi sọ của đế quốc và phong kiến. Người yêu cầu “Trong trường, cần có dân chủ. Đối với mọi vấn đề, thầy và trò cùng nhau thảo luận dân chủ nhưng phải kính thầy, thầy phải quý trò, chứ không phải “cá đối bằng đầu⁽¹⁴⁾”.

Vận dụng trong giáo dục đạo đức cách mạng cho thanh niên trong giai đoạn hiện nay

Trong suốt quá trình hoạt động cách mạng, Hồ Chí Minh luôn coi trọng và thường xuyên quan tâm đến việc giáo dục, bồi dưỡng thế hệ trẻ Việt Nam. Người đã nhìn thấy những phẩm chất tốt đẹp của thanh niên, cũng như vai trò rất quan trọng và rất cần thiết của họ đối với tương lai của đất nước.

Cách mạng Tháng Tám thành công đã mở ra một thời kỳ mới trong lịch sử dân tộc. Trên cơ sở đánh giá đúng đắn và tin tưởng vào thế hệ trẻ trong giai đoạn cách mạng mới, Hồ Chí Minh nói: “Một năm khởi đầu từ mùa xuân. Một đời khởi đầu từ tuổi trẻ. Tuổi trẻ là mùa xuân của xã hội... Các cháu phải xung phong thực hành đời sống mới... để trở nên công dân mới, xứng đáng với nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà⁽¹⁵⁾”.

Thực hiện lời dạy của Người, Đảng ta luôn đánh giá cao vai trò, vị trí của thanh niên trong các giai đoạn của cuộc cách mạng giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước, trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Đảng luôn đặt niềm tin vững chắc vào thanh niên trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, đổi mới đất nước.

Lớp lớp thế hệ thanh niên Việt Nam luôn là lực lượng xung kích, đi đầu trên tất cả các mặt trận từ quân sự, kinh tế, chính trị đến văn hoá, xã hội... đất nước bước vào cuộc kháng chiến trường kỳ, Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh và các thế hệ thanh niên Việt Nam một lòng theo Đảng, theo Bác Hồ, anh dũng chiến đấu, góp phần làm nên chiến thắng Điện Biên Phủ lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu; làm nên chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử, giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước. Tinh thần “quyết tử cho Tổ quốc quyết sinh”, phong trào “Ba sẵn sàng” ở miền Bắc và “Năm xung phong” ở miền Nam là những minh chứng hào hùng về lòng yêu nước, lý tưởng cách mạng, lòng kiên trung và ý chí quyết tâm của thanh niên Việt Nam.

Trải qua 35 năm đổi mới, những thành tựu đạt được trong mọi lĩnh vực về kinh tế, chính trị, Việt Nam, xã hội, quốc phòng, an ninh... đã và đang tác động tích

cực đến thanh niên, tạo điều kiện cho họ học tập, rèn luyện, tiến bộ về chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống, trình độ học vấn, khoa học và công nghệ. Thanh niên Việt Nam hiện nay đang kế tục xứng đáng sự nghiệp cách mạng của Đảng, của dân tộc. Trên các lĩnh vực của đời sống xã hội đã và đang xuất hiện những nhà quản lý trẻ, nhà doanh nhân trẻ, nhà khoa học, nhà hoạt động nghệ thuật có đức, có tài là thanh niên. Những điểm nổi trội của thanh niên Việt Nam hiện nay là có ý chí vươn lên, giàu nghị lực, tinh thần cần cù, sáng tạo trong học tập, lao động sản xuất, đam mê nghiên cứu và ứng dụng khoa học công nghệ; dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm để khởi nghiệp, vươn lên làm giàu cho bản thân, gia đình và xã hội.

Hiện nay, nước ta ngày càng hội nhập sâu rộng với nền kinh tế thế giới. Tuyệt đại bộ phận thanh niên cơ bản giữ vững đạo đức cách mạng, sống trong sạch, giản dị, lành mạnh, biết vươn tới các giá trị chân, thiện, mỹ. Thanh niên sống có hoài bão, có lý tưởng, có niềm tin ở tương lai tươi sáng của dân tộc. Họ dám đấu tranh để bảo vệ cái đúng, bảo vệ lẽ phải, bảo vệ sự công bằng, lên án cái xấu, cái ác như tham nhũng, lãng phí... Những tấm gương cao đẹp hy sinh thân mình vì hạnh phúc của nhân dân luôn được tuổi trẻ ngưỡng mộ, học tập và làm theo. Điều đó cho thấy, thanh niên nước ta ngày nay vẫn ý thức rõ trách nhiệm trước Tổ quốc và nhân dân, mong muốn được đóng góp vào công việc xây dựng đất nước ta đang hoàng hơn, to đẹp hơn như Bác Hồ kính yêu hằng mong ước.

Tuy nhiên, cơ cấu xã hội-giai cấp đang trong quá trình biến đổi, phân hoá giàu nghèo, phân tầng xã hội diễn ra phức tạp; những tác động tiêu cực của kinh tế thị trường, những thách thức của hội nhập kinh tế thế giới; đặc biệt, các thế lực thù địch đang tác động mạnh mẽ và tìm mọi cách lôi kéo, chuyển hóa thanh niên, khiến cho không ít người chạy theo lối sống thực dụng, sa ngã, hư hỏng, xa rời các giá trị đạo đức tốt đẹp của dân tộc, có thái độ thờ ơ, bàng quan trước các sự kiện kinh tế, chính trị của đất nước. Một số thanh niên mơ hồ về bản chất, âm mưu, thủ đoạn của kẻ thù. Điều nguy hiểm nhất hiện nay là đã xuất hiện một bộ phận thanh niên tôn thờ chủ nghĩa cá nhân, sống ích kỷ, chạy theo lợi ích vật chất, coi đồng tiền là trên hết; tham gia vào các tệ nạn xã hội, vi phạm pháp luật, tỷ lệ phạm tội trong thanh niên có chiều hướng gia tăng trong những năm gần.

Một trong các nguyên nhân của những biểu hiện yếu kém nêu trên là do chúng ta chưa thật sự quan tâm giáo dục đạo đức, lối sống cho thế hệ trẻ trước những biến đổi to lớn của đất nước. Nội dung giáo dục đạo đức, lối sống còn thiếu chiều sâu, chưa thiết thực. Hình thức giáo dục đạo đức, lối sống còn sơ sài, chưa có sức hấp dẫn, lôi cuốn thanh niên. Sự phối kết

hợp giữa các cơ quan chức năng, giữa nhà trường, gia đình, xã hội còn nhiều hạn chế.

Từ thực trạng trên đây, để đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và phát huy vai trò to lớn hơn nữa của thanh niên trong sự nghiệp đổi mới hiện nay thì việc giáo dục đạo đức, lối sống cho thanh niên hiện nay là trách nhiệm của cả hệ thống chính trị, của mỗi gia đình và toàn xã hội. Trước hết, tập trung thực hiện có hiệu quả một số giải pháp cơ bản sau:

Một là, tăng cường công tác giáo dục đạo đức cách mạng, lối sống trong sạch, lành mạnh cho thanh niên.

Đây là giải pháp cơ bản nhằm xây dựng, hình thành nhân cách con người mới xã hội chủ nghĩa cho thanh niên.

Trước hết, đẩy mạnh công tác giáo dục về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh, nhằm xây dựng cho thanh niên thế giới quan, phương pháp luận đúng đắn để giải quyết những vấn đề do thực tiễn đặt ra; làm cho thanh niên nhận thức đúng các giá trị chân, thiện, mỹ, những giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc, gia đình, quê hương, đất nước. Nhà trường, gia đình, các tổ chức chính trị, xã hội; đặc biệt, Đoàn Thanh niên phải tăng cường công tác bồi dưỡng cho thanh niên những phẩm chất, tình cảm cao đẹp về tình yêu quê hương, đất nước: "đừng hỏi Tổ quốc đã làm gì cho ta, mà cần hỏi ta đã làm gì cho Tổ quốc hôm nay", "Sống để yêu thương", quên mình vì nghĩa lớn... Từ đó hình thành cho họ lối sống trong sạch, lành mạnh, những hành vi đạo đức trong sáng phù hợp với các giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc và thời đại.

Để việc giáo dục bồi dưỡng có hiệu quả, cần tổ chức tốt các phong trào hành động cách mạng của thanh niên mà như: phong trào: "Thanh niên lập nghiệp và tuổi trẻ giữ nước", "Thanh niên tình nguyện", "Chiến dịch mùa hè xanh"... Thực hiện tốt việc nêu gương về đạo đức trong công sở, doanh nghiệp, nhà trường, gia đình và cộng đồng.

Hai là, kết hợp chặt chẽ giữa gia đình, nhà trường và xã hội trong việc giáo dục, rèn luyện đạo đức, lối sống cho thanh niên.

Đây là vấn đề có ý nghĩa quan trọng nhằm phát huy sức mạnh tổng hợp của các tổ chức, các lực lượng để đồng hành trong công tác giáo dục, rèn luyện đạo đức, lối sống cho thanh niên, hình thành phẩm chất cao đẹp của con người mới trong thời đại Hồ Chí Minh.

Trước hết, gia đình là tế bào của xã hội, là nơi lưu giữ các giá trị đạo đức truyền thống tốt đẹp của dân tộc, là môi trường đầu tiên hình thành đạo đức cho thanh niên. Gia đình là tổ ấm yêu thương, là nơi mà tình yêu quê hương, đất nước, yêu thương con người được truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác. Do vậy,

trong gia đình, ông bà, cha mẹ, anh chị phải thật sự mẫu mực, làm gương về đạo đức, lối sống cho con, cháu học tập. Hiện nay, do sức ép về thu nhập, việc làm khiến cho không ít các bậc cha, mẹ mải miết mưu sinh, làm giàu, thiếu quan tâm việc giáo dục đạo đức, định hướng những giá trị tốt đẹp cho con cái, thậm chí khoán trắng cho nhà trường và xã hội. Nhiều khi con cái vi phạm đạo đức, vi phạm pháp luật mà cha mẹ không hề hay biết, hoặc không biết cách ngăn chặn, phòng ngừa.

Do đó, mỗi gia đình cần giữ lửa hạnh phúc, nền nếp gia phong, phát huy các giá trị tốt đẹp, làm cho các giá trị tốt đẹp ngày càng toả sáng, lan tỏa.

Nhà trường không chỉ là nơi dạy chữ, dạy nghề mà còn là nơi dạy người. Giáo dục lý tưởng, đạo lý, ý thức, trách nhiệm cộng đồng... là nội dung giáo dục hàng đầu trong các nhà trường hiện nay và phải đặc biệt coi trọng. Một số nhà trường hiện nay đang coi trọng trang bị kiến thức chuyên môn, tay nghề mà xem nhẹ hoặc thiếu quan tâm giáo dục, định hướng về đạo đức, lối sống, pháp luật... cho học sinh, sinh viên.

Thanh niên ngày nay đang sống trong thời kỳ bùng nổ thông tin, kinh tế tri thức phát triển mạnh mẽ và giao lưu quốc tế ngày càng mở rộng. Thanh niên đã và đang chịu ảnh hưởng cả mặt tích cực và mặt tiêu cực từ môi trường kinh tế, xã hội. Vì vậy, các tổ chức chính trị, xã hội, các cơ quan, doanh nghiệp, đơn vị... cần quan tâm định hướng, tạo môi trường thuận lợi nhất để thanh niên phấn đấu, rèn luyện, trưởng thành và cống hiến. Cấp uỷ đảng, chính quyền, mặt trận, đoàn thể, nhất là Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên, Đội Thiếu niên cần tổ chức nhiều hoạt động thiết thực, lành mạnh, phù hợp với nhu cầu, tâm lý của tuổi trẻ để thu hút, tập hợp thanh niên. Kịp thời biểu dương, nhân rộng các điểm hình tiên tiến, những cách làm hay tạo sự lan tỏa trong cộng đồng thanh niên. Đồng thời, kiên quyết uốn nắn những thiếu sót, lệch lạc, những biểu hiện lệch chuẩn trong đạo đức, lối sống của thanh niên.

Ba là, đề cao vai trò tự học tập, tự tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống của thanh niên.

Thanh niên là lực lượng trẻ, khoẻ, có nhiệt tình cách mạng, nhạy cảm với cái mới, cái tiến bộ. Đề cao vai trò của thanh niên trong tự học tập, tự tu dưỡng đạo đức lối sống là điều kiện tiên quyết và là biện pháp quan trọng giúp họ nhanh chóng tiến bộ, trưởng thành.

Trước hết, phải hình thành cho thanh niên mục tiêu, nhu cầu, động cơ phấn đấu, rèn luyện đúng đắn, làm cho mỗi người có ý thức làm chủ, ham học hỏi, cầu tiến bộ, vươn lên tự khẳng định mình. Tạo mọi điều kiện thuận lợi để thanh niên phấn đấu, rèn luyện; đồng thời phải thường xuyên theo dõi, kiểm tra, đánh giá kết quả, định hướng phấn đấu cho thanh niên. Mặt

khác, kịp thời đáp ứng những tâm tư, nguyện vọng chính đáng của thanh niên. Chủ động giao nhiệm vụ phù hợp với sở trường, khả năng và đặc điểm tâm, sinh lý của họ sẽ tạo điều kiện tốt để thanh niên rèn luyện đạo đức, lối sống. Mỗi thanh niên cần xác định rõ trách nhiệm trước cộng đồng, sống có lý tưởng, có hoài bão, khát khao vươn tới những đỉnh cao của cái mới, cái tiến bộ. Bản thân mỗi người tự giác rèn luyện, biết tự kiểm chế, biết vượt qua những cám dỗ và tiêu cực xã hội, những biểu hiện của chủ nghĩa cá nhân, ích kỷ, thực dụng. Phải tự tin vào chính mình, giữ vững niềm tin trong cuộc sống, vào các giá trị chân, thiện, mỹ; vượt qua mọi khó khăn, thử thách để thành công.

Kết luận

Tư tưởng về giáo dục đạo đức cách mạng cho thanh niên của Hồ Chí Minh còn nguyên giá trị trong thời đại ngày nay. Những lời dạy của Người, là cơ sở lý luận và thực tiễn để Đảng, Nhà nước vạch ra chiến lược giáo dục, đào tạo nói chung và giáo dục thanh niên nói riêng trong thế kỷ XXI. Vận dụng những lời dạy thiết thực của Người là cơ sở cho chúng ta xây dựng những tiêu chí phấn đấu cho thanh niên trong thời đại mới, vào mô hình người thanh niên mới xã hội chủ nghĩa; khắc phục được những điểm bất cập trong công tác giáo dục thanh niên hiện nay, để xây dựng thế hệ thanh niên Việt Nam phát huy cao nhất năng lực nội sinh để họ cống hiến hết mình cho sự nghiệp đổi mới, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế; vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng và văn minh.

1. Hồ Chí Minh Toàn tập, tập 4, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, tr.33.
2. Sđd, tập 11, tr.329
3. Hồ Chí Minh Toàn tập, tập 5, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, tr.252.
4. Sđd, tập 10, tr. 485
5. Hồ Chí Minh Toàn tập, tập 15, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, tr.612.
6. Sđd, tập 10, tr.621.
7. Hồ Chí Minh: Về giáo dục thanh niên, Nxb. Thanh niên, Hà Nội, 1980, tr.133.
8. Hồ Chí Minh: Về giáo dục thanh niên, Nxb. Thanh niên, Hà Nội, 1980, tr.376.
9. Hồ Chí Minh Toàn tập, tập 9, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, tr.290.
10. Hồ Chí Minh Toàn tập, tập 10, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, tr.306.
11. Hồ Chí Minh Toàn tập, tập 12, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, tr.566.
12. Tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1996, tr.144.
13. Hồ Chí Minh Toàn tập, tập 12, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, tr.566.
14. Hồ Chí Minh Toàn tập, tập 7, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2000, tr.456.
15. Sđd, tập 4, tr.167.